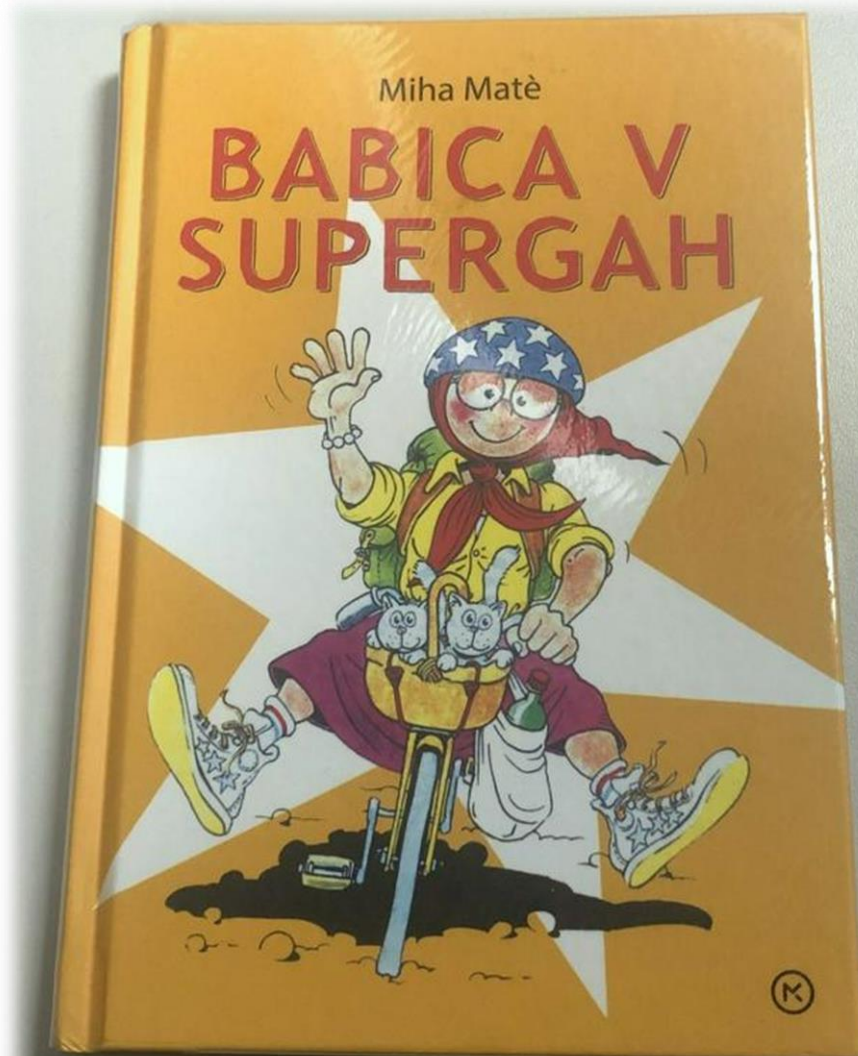

SLOVENŠČINA, 5. razred

UČNA TEMA: Branje z razumevanjem

POTEK URE

Tinčeva in Binčeva babica Lenča je čisto navadna upokojenka. No, ja, čisto navadna prav zares ni...

Na nekem izletu v hribe namreč ta čisto navadna babica najde zavržen par oguljenih superg, ki jih vzame domov in njeno življenje se na mah spremeni.

Postane prava superbabica, ki ujame tatu, obvlada rolko, na starem kolesu premaguje nepredstavljive vzpone, igra odbojko, na olimpijskih igrah doseže svetovni rekord! S pomočjo superg in skritih pomočnikov postane nepremagljiva in zabavnim dogodivščinam ni videti konca.

Babica v supergah pisatelja Mihe Mateta (1942–2006) je eno njegovih najbolj priljubljenih del za otroke.

Miha Mate se je rodil leta 1942 v Goriči vasi pri Ribnici na Dolenjskem. Najraje je pisal za otroke in mladino. Napisal je veliko knjig, ki so prežete s humorjem in domišljijo. Pri pisanju je izhajal iz svojih "fantovskih" izkušenj.

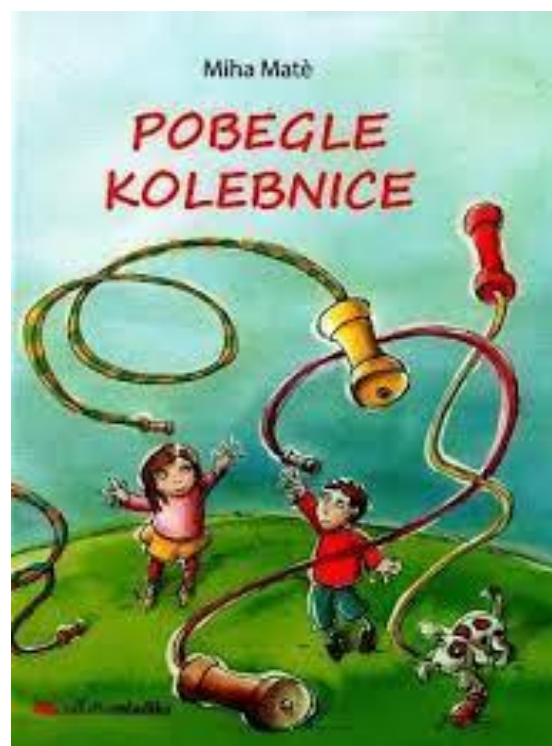
Poznate kakšno njegovo uspešnico?

Široka usta, Bosopeta družčina, Škrlatna vrtnica, Babica v supergah, Pobegla kolebnica, Kurja vojska. Potem pa je tu še knjiga Smeh in solze moje doline.

Njegova velika uspešnica je bila Babica v supergah, v kateri opisuje, kako je Lenča Piškur, ki je 55 letna babica Tinča in Binča, šla na izlet v hribe in tam našla par zavrženih superg. S to knjigo se je mladim bralcem še posebej priljubila.

Miha Mate je diplomiral iz slovenskega jezika, dolga leta pa je bil urednik v založbi Mladinska knjiga. Za otroško radijsko igro Zmajčkov rojstni dan je leta 1980 prejel nagrado.

Žal je Miha Mate umrl 17. 10. 2006.

Na kaj pomislite ob besedi babica?

Katere pesmi in zgodbe o babicah poznate?

Kakšne superge mislite, da nosi Tinčeva in Binčeva babica?

BABICA V SUPERGAH

Miha Matè

Na ploščadi pred stolpnico, kjer so stanovali Potrkajevi, je bil pravi živžav. Fantje so se rolkali po asfaltu in se napihnjeno važili pred dekleti, kdo je bolj spreten in pogumnejši. Tudi Tinč in Binč sta bila med njimi. Tinč je bil v rolkanju že pravi mojster, tako da je z rolko vijugal prav ob dekletih in se jih dotikal kar med vožnjo, da so veselo vreščale. Zastajal pa jim je dih, ko se je pognal čez stopnice, skrčil noge in se vzravnal, ko je varno pristal na ravni površini asfalta. Potem je še nekajkrat igrivo zavijugal in se ves zasopel ustavil. Binču pa je še mnogo manjkalo do pravega rolkanja, saj je bil več na zadnji plati, kot pa da bi samozavestno obvladal vsaj vijuganje, če že nič drugega.

Ko sta zagledala Lenčo, sta oba pohitela k njej. Tinč jo je nekajkrat obkrožil, Binč ji je tako nerodno padel v objem, da ga je komaj obdržala z rokami, rolka pa je kar sama odvihrala v bližnji park.

»Živijo, babi, lepo, da te spet vidiva. Veš, čakala sva, da se boš kaj oglasila, tudi mami je že spraševala po tebi!«

»Kakšna pozornost, kot da ne znam sama skrbeti zase,« jima je odgovorila.

»In kakšno frizuro imaš, saj si prava šminkerka!« se je navduševal Binč, Tinč pa jo je pogledal pod noge in se začudil:

»Oho, tudi nove superge si si kupila, ful so dobre, skoraj takšne so, kot jih imajo ameriški košarkarji!«

»Ne cvetličita, priliznjenca,« ju je pokuštrala po laseh in si ju kar predstavljala, kako bi šele zazijala, če bi jima povedala, da so to prav tiste razcapane superge, ki jih je našla na njihovem izletu zavržene v grmovju. Morala se je ugrizniti v jezik, da je dejala:

»Zdaj se le pojdita rolkat, jaz bom medtem skočila k vajini mami, že dolgo se nisva videli!«

»Eh, babi, raje ostani tukaj z nama, mami je tako ali tako odšla v trgovino. Dejala je, da se kmalu vrne, saj veš, kaj pri njej pomeni kmalu, lahko je cela urica ali dve,« ji je dejal Tinč. Binč se ji je takoj ponudil, da ji bo delal družbo na bližnji klopci.

»Le zakaj bi se dolgočasil z mano,« ga je skušala pregovoriti, »raje pojd in poišči rolko. Ne gre ti tako slabo, kot si misliš, le korajže nimaš prave. Vaja dela mojstra, le vztrajen in potrpežljiv moraš biti, boš videl, kmalu boš tako dober, če že ne boljši kot Binč!«

»Oh, babi, če me le ne bi tako bolela zadnja plat in noge tudi,« je skoraj zajavkal.

»Če je tako, potem se kar usedi, jaz stopim po rolko in ti jo prinesem.«

Stopila je po skrbno pokošenem parku in jo kmalu našla ob mogočnem hrastu. Hotela jo je dvigniti, toda premislila si je. Z levo nogo je stopila nanjo in se z desno odrinila, kajti hotela je vsaj poskusiti, kakšno je rolkanje. »Saj ni tako zahtevno,« si je mislila in se še nekajkrat pognala z desno nogo. Rolka je kljub travi drsela po parku in dobivala vse večjo in večjo hitrost. Ustrašila se je in hotela sestopiti, toda leva superga se je kar prisesala na desko, desna pa je že v tistem trenutku stopila nanjo in potem se je pričel divji, vijugasti ples med drevesi. Nihče več je ni mogel zaustaviti, Lenča še sama ni vedela, kako

se je nenadoma znašla med otroki in zavijugala kot slalomist med njimi. Slišala je le obupen Tinčev krik:

»Babi, babiii, pazi, stopnice!«

Podzavestno se je sklonila, se stisnila vase, da bi bila čim manjša, zaplavala kot ptica po zraku in nato mehko kot v pernico pristala na spodnji ploščadi.

»Hura, bravo!« je odmevalo med stolpniciami. Fantje in tudi dekleta so ji navdušeno zaploskali in kar precej časa je trajalo, da sta se Tinč in Binč prerinila do nje.

»Babi, je vse v redu s teboj?« jo je zaskrbljeno vprašal Tinč.

»In kako bi naj bilo?« ga je zavrnila z nasmeškom, čeprav jo je še vedno stiskalo pri srcu ob misli, kaj vse bi se ji lahko pripetilo.

S pogledom je poiskala Binča in mu dejala:

»Vidiš, vaja naredi mojstra, no ja, malo korajže tudi mora biti v hlačah, a ne?!«

»Ne v hlačah, ampak v kijklji,« jo je brž popravil in ji nagajivo pomežiknil.

»Pojdimo domov, mami se je že vrnila. Po takšni predstavi bi se nam kar prilegel kozarec mrzlega soka,« je predlagal Tinč, toda Lenča nad tem ni bila navdušena.

»Mar ne vidiš, kakšna sem, vsa preznojena in neurejena, in tudi Fredijeva frizura je šla v franže. Ne, takšna se že ne morem prikazati pred Uršo! Saj sem kot coprnica, ki je pravkar priletela s Kleka!«

»Ti pa čarovnica,« se je zasmeljal Tinč, vendar tudi to ni pomagalo. Lenča je sklenila, da se mora čimprej vrniti domov, se stuširati, potem še enkrat dodobra razmisliti o današnjem dogodku. Vedela je, da so ji vse to zakuhale superge, ki so ji spet mehko in udobno objemale noge in jim nudile varno zavetje.

Nasmehnila se je, kot bi jim hotela reči: »Te mrhe potuhnjene,« potem se je na hitro poslovila od Tinča in Binča in tudi od drugih, vsi so ji še dolgo mahali v pozdrav.

- Kaj vas je v odlomku najbolj pritegnilo? Zakaj?

- Kakšna je babica?

- Kaj jo je naenkrat prešinilo?

- Kakšni so bili babičini občutki?

- Kaj mislite, zakaj je babica stopila na rolko?

- Ali je občudovala svoje superge?

Odlomek preberimo še enkrat. Poiščimo vse neznane besede ... Razložimo jih.

- **ZASOPSTI** – težko, glasno dihniti
 - **ODVIHRATI** – hitro, razburjeno oditi
 - **PRILIZNITI SE** – izraziti nekemu pretirano prijaznost, pohvaliti ga z namenom pridobiti si njegovo naklonjenost
 - **RAZKUŠTRATI** - narediti kaj neurejeno, neporavnano, zlasti lase
 - **RAZCAPANE superge** – ponošene, raztrgane superge
 - **SLALOMIST** – športnik, ki vozi slalom (disciplina pri smučanju)
 - **PERNICA** – s puhom, perjem napolnjena odeja; mehko, udobno
- COPRNICA** – čarovnica

**Obnovimo odlomek. Opredelimo kraj in čas dogajanja
(kar je razvidno iz odlomka).**

V zvezke odgovorimo na naslednja vprašanja:

BABICA V SUPERGAH – Miha Mate

- Kje se zgodba dogaja?
- Kdo je glavna oseba?
- Kdo so stranske osebe?
- Kdo sta Tinč in Binč?
- Kaj se je dogajalo na ploščadi?
 - Kdo je prišel na ploščad?
- O čem sta se Binč in Tinč pogovarjala z babico?
 - Kaj je storila babica, ko našla Binčevo rolko?
- Kako so se odzvali Binčevi in Tinčevi prijatelji, ko so zagledali babico na rolki? Zakaj?
- Ali je babica odšla s Tinčem in Binčem k njima domov? Zakaj ne?
 - Kaj mislite, da je babica mislila o svojih supergah? Kje v besedilu je to razvidno? Poiščite.